

יום ראשון ח' טבת תשפ"ב

12/12/2021

סיכום פגישת צוות אנרגיה מקיימת – 8/12/2021

נוכחים:

אהרון אזולי – מנכ"ל אשכול רשויות המפרץ
 ריב אביטל – מנכ"ל מועצה מקומית טבעון
 איוב איוב – מהנדס, עיריית שפרעם
 יוסי שטייגמן – מנהל אגף תפעול ואיכות סביבה, עיריית קריית אתא
 מאה חמודי – עוזרת מהנדס וממונת אנרגיה, עיריית שפרעם
 עוז רונן – עוזר גזבר, עיריית קריית ביאליק
 רקפת גלעין – מנהלת תחום פיתוח כלכלי, עיריית קריית ים
 דניאל קרילקאר – ממונה אנרגיה, עיריית קריית ים
 שירן מעוז – רכזת תעשיות ורישוי עסקים, עיריית יוקנעם
 שמעון דדו – חשמלאי ראשי, עיריית טירת הכרמל.
 שירן קסטיאל – מנהלת פיתוח כלכלי, מועצה מקומית קריית טבעון
 ידידיה קולה – מנהל פרויקטים תכנוניים, מועצה מקומית דאלית אל-כרמאל
 ערן לרנר – מנהל יחידה סביבתית, מועצה אזורית זבולון
 חאלד חוג'יראת – אחראי תשתיות, מועצה מקומית ביר אל-מכסור
 דיר ערף – מועצה מקומית ביר אל-מכסור
 עזמי כעביה – ממצה משאבים, מועצה מקומית בסמת טבעון
 מורן בורשטיין – מנהלת חדשנות ופיתוח עסקי, אשכול רשויות המפרץ
 הדס זילברשטיין כץ – רכזת שותפויות, אשכול רשויות המפרץ
 טל כהן – יועץ לאשכול – שינויי אקלים ואנרגיה

עיקרי הדברים:

1. אהרון – מברך את הנוכחים ומציג את האשכול.
 2. טל – מציג את תוכנית המאיץ שהוגשה למשרד האנרגיה – מצ"ב תכנית המאיץ של משרד האנרגיה סייעה לאשכול לגבש תוכנית היערכות לשינויי אקלים.
- האשכול זיהה ארבעה תרחישי ייחוס שיש לתת להם מענה בתוכנית: 1. גלי חום וימי חום קיצוניים. 2. סערות ועליית מפלס הים. 3. סערות ושיטפונות נחלים. 4. שריפות.

האשכול גיבש תוכנית אשכולית הכוללת תוכניות אדפטציה ומיטיגציה:

- א. **האשכול כמקדם מדיניות אזורית תחום האקלים והאנרגיה המקיימת**
- ב. **ניהול ידע** - האשכול כגוף ידע אזורי בתחום האקלים והאנרגיה – איסוף מידע, ניהול ידע, שיתוף ידע, הכשרות הדרכות
- ג. **מוכנות אקלימית** - ניהול הפעילות האזורית בתחום האקלים - דו"ח מוכנות לחירום אקלימי, סל מוכנות לשינויי אקלים, מרכזי חוסן
- ד. **שמירה על המערכת האקולוגית** - מיפוי המערכת האקולוגית, גיבוש הנחיות לשמירה על המערכת האקולוגית
- ה. **התייעלות אנרגטית** - סקר אנרגיה, נהלי אנרגיה רשותיים, מכרזי מדף להתייעלות אנרגטית, שליטה ובקרה, סטנדרט בנייה ירוקה
- ו. **תחבורה מקיימת וחשמול רכבים**:
 - עמדות טעינה, עידוד חישמול רכבי רשויות, ציי רכב, רכבים פרטיים, אוטובוסים ורכב כבד.
 - תוכנית תחבורה ציבורית.
 - מיקרומוביליטי – שבילי הליכה, שבילי אופניים, פתרונות הקילומטר האחרון
- ז. **ייצור אנרגיה ירוקה** - הקמת מתקנים פוטו וולטאיים – מגזר ציבורי, מגזר עסקי, תושבים
- ח. **פסולת** - הקמה והפעלה של מתקן טיפול בפסולת עירונית, הפחתת פסולת במקור, הקמת מתקן לכילוי פסולת שאריתית

במטרה להביא לצמצום מהותי בפליטת גזי החממה באזור, האשכול מעוניין להוביל שיתוף פעולה רב מגזרי. האשכול סימן את התחומים הבאים כבעלי פוטנציאל גבוה לשיתוף פעולה: **ייצור אנרגיה מקיימת, תחבורה מקיימת, שיתוף ידע בתחום האקלים והאנרגיה.**

שלב ראשון ביישום התוכנית – חתימה על אמנת מפרץ חיפה לאקלים ואנרגיה.

האמנה תיחתם ב-18/1/2021 כחלק מכנס האזוריות – מצ"ב טיוטת האמנה.

האמנה מייצרת שותפות אזורית לצמצום פליטות ומחויבות לפעול לאיפוס אנרגטי עד 2050.

תוכנית ההיערכות לשינויי האקלים והאמנה יהוו בסיס לתוכנית העבודה. תוכנית העבודה תתבסס על מודלים כלכליים תפעוליים.

דוגמא: על סמך נתונים שנאספו מנציגי הרשויות, יש באשכול כ-40 אלף גופי תאורה "בזבזניים" שצריך להחליף לתאורת לד חסכונית.

עלות הפרויקט: כ-50 מלש"ח

החזר השקעה: בשנה ה-5 (בשקלול חיסכון באחזקה)

חיסכון כלכלי: 8.8 מלש"ח בשנה (חשמל ואחקה)

צמצום הפליטות משימוש בחשמל: 18% המהווים 7835 טון פליטות בשנה

דין:

- הצוות דן בנושאים בהם הוא רואה יתרון לשיתוף פעולה, כמו גם ישימות לביצוע בטווח קצר:
- 1. ניהול ידע ושיתוף ידע** – הצוות מעוניין להמשיך לנהל מפגשי צוות בהם יתקיימו אלמנטים של למידת עמיתים והקניית ידע מקצועי. בנוסף, הצוות רוצה להיפגש עם בעלי תפקידים משמעותיים שיסייעו לו לקדם את תוכנית המוכנות לשינויי אקלים, לדוגמא: מנהל המחוז בחברת חשמל, יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ובניה וכדומה.
 - 2. שיתוף פעולה רב מגזרי** – רשות מקומית – תושבים – מגזר עסקי – הצוות מעוניין לרתום את התושבים והעסקים לפעול לייצור חשמל מאנרגיות מתחדשות ולהתייעלות אנרגטית. בנוסף עולה הצורך בתיווך המהלכים הרשותיים בתחום לתושבים, על מנת להפחית התנגדויות לפרויקטים רשותיים ובכדי לעודד פעילות פרטית בתחום.
 - 3. איזון אנרגטי רשותי** – הצוות מעוניין לקדם תהליך שיביא את הרשויות לאיזון אנרגטי, הן על ידי הפחתת צריכת האנרגיה על כלל מרכיביה: דלקים, חשמל, מים וכו', והן על ידי ייצור חשמל מאנרגיות מתחדשות. השיטה - מרכזי מדף שהאשכול יפרסם. צוות מצומצם יגבש את המכרזים ויאפיין את תכולתם, אופי ההתקשרות. בתהליך ייבחנו חלופות הנוגעות לשיטות מימון, PPP, BOT ואלטרנטיבות אחרות.
 - 4. תחבורה** – הצוות מעוניין לפעול במספר מישורים בכדי לקדם צמצום פליטות גזי חממה מתחבורה:
 - א.** תכנון שבילי הליכה ושבילי אופניים חוצי קווים כחולים שיאפשרו לתושבים להתנייד בקלות במרחב.
 - ב.** חשמול הרכבים הרשותיים בדגש על רכבים תפעוליים – באמצעות מכרז מדף של האשכול
 - ג.** הקמת תשתית טעינה לרכב חשמלי – האשכול יפעל לגבש תוכנית אזורית לעמדות טעינה חשמלית ויצג אותה לרשויות
 - 5. בנייה ירוקה** – נדרשת עבודה מעמיקה על מנת לבחון מה הן ההוראות הרצויות לדרוש ממי שבונה בנייה חדשה ברשות, אילו הוראות מחייבות ניתן לדרוש מקבלנים שבונים בנייה רוויה ומה ניתן לדרוש מבונים בבניה פרטית. הצוות סבור כי נדרשת עבודה הסברתית ותהליכי שיתוף ציבור על מנת לקדם יותר בנייה ירוקה ברשויות.
 - 6. פסולת** – קיים חוסר בפתרונות קצה שמטפלים בפסולת ומצמצמים הטמנה. כמו כן עלה הצורך בתוכנית עבור מחזור במקור. הנושא נמצא בעבודה מתקדמת באשכול ולכן הנושא הועבר לעיון הנהלת האשכול שתחליט באיזה פורום יש לנהל את הדיון על כך.
 - 7. ניצול משאבי טבע קיימים** – הצוות מעוניין לבחון כיצד ניתן לנצל משאבי טבע שקיימים בסביבה שעשויים לסייע בחסכון באנרגיה או לחילופין בייצור אנרגיה.

בהתאם לצרכים שעלו יוקמו מספר צוותים מצומצמים שיקדמו נושאים במקביל:
צוות איזון אנרגטי, צוות תחבורה מקיימת, צוות בנייה ירוקה.

כתב: טל כהן